

Een van de drie gedichten aan het begin van Euclidis Beginselen der Meet-Konst waar bij 't 16 Boeck Flussatis Candella door C.J. Voogt Geometra, Amsterdam 1695. Het gedicht is gedateerd sinterklaasdag 1694.

LEERLINGS AANSPRAAK of DANKBAARHEID Aen zijn MEESTER
CLAES JANSZ. V O O G D.

Wanneer dien beroemden Wiskonstenaar Euclidem in zijn geheel en meer daar toe hem voor S.Niclaas gift gaf.

DE Reekenkonst! een konst om alles te doorgronden,
Is van den Schepper aan de menschen toe gesonden,
Om dat de Red'lijkheyd der menschen in 't gantsch al
Afvallig zijn moest, van gewigt en maat en tal:
En daarom is die Konst aan ons van God gegeven,
Als voor een richtsnoer, maat of regel van ons leeven.
Voor dese gaat de maat, die God gaf (als de vloed
Het al verdelgen zoud') tot menschelijk behoed:
Toen Vader NOAH moest een Ark van soo veel ELLEN
In't lang, in 't breed, in 't hoog, in 't zijd'lings t'samen stellen.
Die Rekenkonst dan, waar van ik wel een'ge grond'
By u geleerde VOOGD tot mijn genoegen vond,
Bragt my in 't lyden: want ik wilde verder pogen
Te steygen als mijn macht, doch ik vond my bedrogen,
Ik wierd een ICARUS, en misten 't rechte pat,
'K verloor mijn Vader, en ik viel in 't pekelnat
Van Onkunde, om weer eens op 't rechte pat te raken,
Was my onmoog'lijk; met komt gy mijn *Voogd* genaken,
En spreekt: terwijl gy nu zijt van de weg gedwaalt,
Komt nader my, (u val heeft uwe schuld betaalt),
'K heb een WEGWYSER, soo gy u tot die wilt keeren,
Zult gy de rechte weg van Zee en Hemel leeren.
Ik nam u Voorstel met eerbiede willig aan,
En ben daar op gerust die weg voort in gegaan,
Dog maar door Reg'len, sonder reden van te geven,
Als die gewoon zijn: dies heeft my de lust gedreven
Om eens te weeten waar die weg gegrond op was.
Ik las in 't een en ander Boek: hoe 'k meerder las,
Hoe 'k meerder vond, en sag, dat dese weg gevonden
En veylig was gebaand door Meetkonst, op de gronden
Van EUCLIDIS geboud. 'K geloofook (schoon 'k daarvan
Niet als van andere haar spraak getuygen kan)
Dat dit de waarheyd is; te meer als ik hoor luyen
De Soet-geleerde tong van uwen Vriend BEZUYEN:
Die door de Algebra en Meetkonst opgekweekt,
Nu 't Vaste waare, van 't geen hem gevraagt word, spreekt.

Niet kunnen slaan heeft in dit punct der ingewanden,
 Daar al uyt vloeyt. Dewijl d'Almogend' met zijn hand
 Behoed heeft *Euclidem* dit kostelijke pand
 Meer als een vijfde deel van tien maal duysent Jaaren,
 voor al wat schaad'lijk was: em ons te Evenaeren,
 Gelijk te brengen met de rede en reed'lijkheyd,
 Dewijl zijn schikking was in maet en tal geleyd.
 Dit konst-Juweel, is ons voor desen, dog gebroken,
 Of in twee vijfde, door JAN DOUW eens voor gesprooken;
 Maar nu komt gy mijn VOOGD, en segt, gy zoekt de grond,
 Waar op ik weg door Aard', en Zee en Hemel vond.
 Zyt niet verlegen om 't waare uyt te vinden,
 Indien het u gelust den arbeyd t'onderwinden?
 'K schenk u EUCLIDEM in zijn al, en meer daar toe,
 Voor Sainct Niclaas gift, uyt zijn grond taal. Seg my hoe?
 Hoe sal ik daar voor u mijn dankbaarheid betoonen?
 Mijn magt is al te kleen om u daar voor te lonen.
 Hoe sal ik dan, ô VOOGD, u danken, wijl gy my
 Hier in wilt wijsen, hoe 'k van konsten ry op ry
 De waere grond en vaste waarheyd voor sal stellen?
 Ik weet het niet? segt gy 't want mijn gedagten kwellen
 My over dit. Gy swijgt. Wel aan mijn Oordeel komt,
 U lof, u faem en u geleertheyt moet gebromt
 En uytgegamlt seijn door al 't geen ik uyt mag werken,
 Terwijl gy my soo zoekt in alles te versterken.
 'K ontfang dan VADER, als u kind, u goede gift,
 Daar door gy leerd, hoe dat men't recht van 't kromme schift,
 En hoop soo my de lust in 't leeren wil volherden,
 Van uwe Sainct Niclaas noch eens een Soon te werden.
 En of ik nu gelijk de blinden 't Oordeel vel.
 'T geloof door 't sien van u BEZUYEN valt my wel.
 En soo ik sonder sien een vast geloof moet geven,
 Soo mag ik op dit sien wel vast en seker leven.
 Wie anders Oordeelt is van zijn verstant berooft,
 En past het rechte merk van 't waare MIDAS hoofd.

M. GROENENDYK

Op St. Niclaas-dach A. 1694.